

РЕШЕНИЕ

№ 4889

гр. София, 18.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 03.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **5005** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс, във вр. с чл. 166 ал. 2 от Данъчно – осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) и чл. 194б, ал. 6 от Закона за водите (ЗВ).

Образувано е по жалба на „Напоителни системи“ ЕАД, представявано от изпълнителния директор инж. Н. Ч., чрез юрк. А. П., срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 47/16.05.2022 г. на директора на Б. дирекция „И. район“ към Министерството на околната среда и водите, с който на основание чл. 194б, ал. 1 и ал. 2, чл. 194, т. 1, б. „а“ и чл. 194б, ал. 4 ЗВ, вр. чл. 166 ДОПК, подадени от дружеството декларации с вх. № КД-04-1925/04.02.2020 г. и вх. № КД-04-2068/1/10.05.2021 г., ведно със справка за общ количество добита вода, и съгласно чл. 1, ал. 1, т. 1, б. „а“, чл. 3, ал. 1, чл. 7, ал. 1 и ал. 3, чл. 11, ал. 1, посредством чл. 12, ал. 1, т. 3 и ал. 3, т. 2 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016 г., обн., ДВ, бр. 2 от 6.01.2017 г., в сила от 1.01.2017 г., и на основание § 9 от ПЗР на ЗВ, в тежест на жалбоподателя са установени следните публични задължения за такса за водовземане от повърхностни води: за периода 01.01.2019 г. – 31.12.2019 г. в размер на 58 321,90 лв. главница и 13307,70 лв. лихви; за периода 01.12.2020 г. – 31.12.2020 г. в размер на 104 414,96 лв. главница и 13 197,95 лв. лихви.

Жалбоподателят оспорва размера на установените с АУПДВ публични задължения и конкретно приложения от органа утежняващ коефициент по чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване.

Защитната му теза е за прилагане на благоприятният за дружеството коефициент от 0,7, посочен в декларацията по чл. 194б ЗВ – в хипотеза, когато отнетият обем вода е по-малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, за съответните култури. Претендира разноски съгласно представен списък по чл. 80 от Гражданския процесуален кодекс.

Ответникът - директорът на Б. дирекция „И. район“, в писмено становище от юрк. Г. /л. 238 от делото/, оспорва жалбата.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София-град, III отделение, 75 състав, след преценка на представените по делото доказателства, както и след цялостна проверка на оспорения административен акт, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

„Напоителни системи“ ЕАД притежава разрешително № 003531/16.02.2005 г., изменено и продължено с решения № 274/19.09.2010 г., № 90/18.04.2019 г., № 99/02.05.2019 г., издадени от министъра на околната среда и водите, по силата на което на дружеството е предоставено право на водовземане от повърхностен воден обект яз. „Жребчево“, изграден на река Т., в землището на [населено място], общ. Н. З., [населено място]; разрешена цел на водовземането „за напояване“ с лимит на ползваната вода до 120,0 млн. м³/год., от които 114,0 млн. м³/год. по направление С. и 6 млн. м³/год. по направление Н. З.. Съгласно разрешителните водовземането по цели и направление се осъществява в съответствие с месечните графици за използване на водите на комплексните и значими язовири, утвърдени от министъра на околната среда и водите през месеците април, май, юни, юли, август, септември и октомври.

С решение № 255/17.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите разрешителното е прекратено, като е издадено ново разрешително № 01420024/19.04.2021 г.

В раздел „Такса водовземане“ от разрешително № 003531/16.02.2005 г., изменено и продължено с решения № 274/19.09.2010 г., № 90/18.04.2019 г., № 99/02.05.2019 г., е вменено задължение на титуляря да заплаща такса за водовземане съгласно размерите и сроковете, определени в Тарифата на МС по чл. 194 от Закона за водите. Таксата се определя съгласно Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016 г., обн. ДВ. бр. 2 от 6 януари 2017 г. с цел на водовземането за „обществено водоснабдяване на напояване на земеделски култури“.

При извършена на 21.05.2021 г. проверка от експерти към Б. дирекция „И. район“, обективизирана в констативни протоколи № СЛ 183 и № СЛ 184 във връзка с дължими такси по разрешително № 003531/16.02.2005 г., изменено и продължено с решения № 274/19.09.2010 г., № 90/18.04.2019 г., № 99/02.05.2019 г., е констатирано, че не е заплатена дължимата такса за водовземане от повърхностни води за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. в размер на 58 321,90 лв., изчислена по формулата $34\,510\,000\text{ м}^3 \times 0,0013 \times 1,3$ Констатирано е, че Декларация с вх. № КД-04-1925/04.02.2020 г. с попълнени данни за отнетия обем вода $34\,510\,000\text{ м}^3$ е некоректно попълнен в частта на приложения от титуляря коефициент от 0,7 съгласно чл. 12, ал. 3 от Тарифата. Констатирано е също, че не е заплатена дължимата такса за водовземане за периода 01.01.2020г. до 31.12.2020 г. в размер на 104 414,96 лв., изчислена по формулата $61\,784\,000\text{ м}^3 \times 0,0013 \times 1,3$. По идентичен начин е отразено в протокол №

СЛ184/21.05.2021 г., че Декларация с вх. № КД-04-1711/04.02.2021 г. е некоректно попълнена в частта на приложения от титуляра коефициент от 0,7 съгласно чл. 12, ал. 3 от Тарифата

Констативните протоколи, заедно с покана за доброволно изпълнение на задължението, са предявени на титуляря на разрешителното с писмо изх. № ПО-02-151/17.06.2021 г. /л. 16/, с което на основание §9 от ПЗР на ЗВ, чл. 195б, ал. 2, т. 3 ЗВ, вр. чл. 182, ал. 2, т. 1 ДОПК е изпратена покана до „Напоителни системи“ ЕАД за доброволно изпълнение за дължимата сума за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2020 г. в общ размер на 162 736,86 лв., върху която е начислена и дължимата законна лихва за периода на забава. Дружеството е уведомено, че при неспазване на указания срок от получаване на поканата, ще се предприемат действия за откриване на производство по установяване на публично държавно вземане и за принудително събиране заедно с лихви и разноски. на основание чл. 26 АПК на „Напоителни системи“ ЕАД е изпратено уведомление, че започва процедура по установяване на незаплатените такси, с което му е указана и възможността да се яви в Басейновата дирекция , за да се запознае със събраните доказателства в административното производство по установяване на публично задължение. Също на основание чл. 34 АПК, за да се гарантират правата му, е осигурена възможност да се запознае с административната преписка и всички документи към нея, като при желание, може да се снабди с препис от доказателствата и да изрази становище по тях.

Поканата за доброволно изпълнение е връчена на 18.06.2021 г. /л.19/.

Последвало е издаването на процесния АУПДВ, с който: за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. е определено задължение, както следва: $34\ 510\ 000\ \text{м}^3 \times 0,0013 \times 1,3 = 58\ 321,90$ лв., и дължима законна лихва за забава от 16.02.2020 г. до 16.05.2022 г. в размер на 13 301,70 лв.; за периода 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. е определено задължение, както следва: $61\ 784\ 000\ \text{м}^3 \times 0,0013 \times 1,3 = 104\ 414,96$ лв., и дължима законна лихва за забава от 16.02.2021 г. до 16.05.2022 г. в размер на 13 197,95 лв.

Общо дължимите и незаплатени такси за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2020 г. са изчислени на 162 736,86 лв. главница и 26 499,65 лв. лихви. Дължимите такси за водовземане от повърхностни води са изчислени на база добитото и използвано водно количество, ведно със справка за общо количество добита вода, подадени декларации с вх. № КД-04-1925 и вх. № КД-04-2068/1/10.05.2021 г., констативни протоколи № СЛ 183 и № СЛ 184 от 21.05.2021 г, съгласно чл. 194, ал. 1, т. 1, б. „а“ и ал. 6 ЗВ, вр. чл. 166 ДОПК, чл. 1, ал. 1, т. 1, б. „а“, чл. 3, ал. 1, чл. 7, ал. 1, ал. 3, чл. 11, ал. 1, чл. 12, ал. 1, т. 3 и ал. 3, т. 2 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, с позоваване на § 9 от Тарифата, съгласно който когато използването на водите се осъществява на основата на издадени разрешителни или без основание, лицето, използващо водите, дължи заплащане на таксите, предвидени в този закон, считано от влизането в сила на тарифите, предвидени от този закон, независимо от етапа, на който се намира процедурата за издаване или преоформяне на разрешителното му.

В хода на съдебното производство са приети писмените доказателства, съдържащи се в административната преписка. В изпълнение на разпореждане на съда са представени допълнителни документи, приобщени към доказателствената съвкупност. По искане на жалбоподателя е допусната съдебно-икономическа експертиза, която да отговори на въпроса какъв би бил размера на таксата за водоползване от повърхностен обект – язовир „Жребчево“ за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2020 г. съгласно разрешителното,

като се приложи корекционен коефициент съгласно чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, а именно 0.7. Вещото лице, след като се е запознало с материалите по делото е установило, че общият обем съгласно разрешителното е в размер на до 66 250 000 м³ годишно. Съгласно отговорите на експерта водовземането за напояване на повърхностни води за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. в размер на 34 510 000 куб.м. не надвишава разрешеният лимит, поради което при прилагане на коефициент от 0,7 съгласно чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата е изчислило размер на таксата за водовземане за периода от 31 404,10 лв.

По аналогичен начин за периода 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. вещото лице е констатирало, че общият обем съгласно разрешителното е до 76 500 000 м³ годишно. Посочено е, че водовземането за напояване на повърхностни води в размер на 42 959 258 куб.м. не надвишава разрешеният лимит, поради което при прилагане на коефициента по чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата е изчислило размер на таксата от 70 497,02 лв.

Съдът намира заключението на вещото лице за компетентно изготвено, съобразно поставената задача, а именно преизчисляване на таксата с приложим коефициент 0.7. Дали това е приложимият в случая коефициент, вещото лице не може да определи, тъй като това е правен въпрос, на който съдът следва да отговори в настоящото решение.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в законоустановения 14-дневен срок, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 166, ал.1 ДОПК установяването на публичните вземания се извършва по реда и от органа, определен в съответния закон /в случая ЗВ/, а ал. 2 на същата разпоредба допълва ,че ако в съответния закон не е предвиден ред за установяване на публичното вземане, то се установява по основание и размер с акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в Административнопроцесуалния кодекс. Предвид нормата на чл. 195б ЗВ съдът намира, че оспореният АУПДВ е издаден от компетентен орган – директорът на Б. дирекция „И. район“.

Спазено е изискването за форма – в акта са изложени фактическите и правни основания за издаването му. Административният орган е изложил точно, ясно и обективно установените факти и обстоятелства и е обосновал в достатъчна степен направените от него изводи, позволяващи еднозначно да се изведе волята му за издаване на акт с посоченото съдържание.

Не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствени правила. Жалбоподателят е надлежно уведомен за започване на производството с писмо с № ПО-02-151/17.06.2021 г. и на същия е предоставена възможност да заяви становище и да ангажира доказателства, да направи писмени бележки и възражения. Спазени са правилата на чл.26 АПК и на дружеството-жалбоподател е било гарантирано правото на защита. Имало е възможност да направи всичките си искания и възражения и да представи писмени доказателства. Нито в административното производство, нито в настоящото съдебно производство, жалбоподателят представи нови писмени доказателства, установяващи плащане на процесните задължения.

Процесният акт е издаден въз основа на представени от дружеството декларации по чл. 194б ЗВ за периода, поканата за доброволно изпълнение и констативни протоколи от проверка за изпълнение на задълженията.

По съответствието на АУПДВ с приложимия материален закон.

Предмет на съдебна проверка е акт по чл. 195б ЗВ, установяващ държавно вземане с публичен характер, касаещо неплатена такса за водовземане на води, определена на основание чл. 194, ал. 1, т. 1 б. "а" от Закона за водите, в размера, съгласно чл. 1, ал. 1, т. 1, б. "а", чл. 3, ал. 1, чл. 7, ал. 1 и ал. 3, чл. 11, ал. 1, посредством чл. 12, ал. 1, т. 3 и ал. 3, т. 1 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване.

Съгласно разпоредбата на чл. 195б ЗВ вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси по този закон се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл. 16б ДОПК, което производство има за цел установяване по основание и размер на публични вземания. Основанието за дължимостта на процесната такса за водовземане е регламентирано със Закона за водите, като законодателят в нормата на чл. 194, ал. б е предвидил конкретният размер на дължимата такса да се определя съгласно подзаконов нормативен акт. В настоящия случай е приложена Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, в сила от 01.01.2017 г.

Съгласно чл. 11, ал. 1 от Тарифата таксата за водовземане от подземни, включително минерални води, и от повърхностни води, освен в случаите на водовземане с цел електропроизводство от водноелектрическа централа (ВЕЦ), се определя по следната формула $T = E \times W$, където: T е размерът на дължимата годишна такса - в лв.; E - единичният размер на таксата в зависимост от целта, за която ще бъде ползвана отнетата вода, съгласно таблиците по чл. 12 - в лв./куб. м; W - размерът на отнетия годишен воден обем - за повърхностни и подземни води, в куб. м; размерът на разрешен годишен воден обем - за минерални води, в куб. м.

Съгласно чл. 12, ал. 1, т. 3 от Тарифата единичният размер на таксата за водовземане от повърхностни води за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури от 01.01.2019 г. е в размер на 0.0013 лв.куб.м.

Според ал. 3 когато водовземането е за напояване, единичният размер на таксата се умножава, както следва:

1. когато отнетият обем вода е по-малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, за съответните култури - по 0,7;
2. когато отнетият обем вода е по-голям от обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, за съответните култури - по 1,3.

Насрещните тези и възражения на страните касаят приложимият коефициент по чл. 12, ал. 3, обусловен от това дали отнетият за отделните периоди обем е по – малък или равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ за съответните култури, или е по – голям от този обем.

През отчетния период 01.01.2019 г. – 31.12.2019 г. използваното водно количество повърхностни води от яз. Жребчево е в размер на 30 510 000 куб. м., което надвишава с 31 974 142 м³ доставената вода за напояване на земеделските култури в размер на 2 535 858 м³ съгласно представената от „Напоителни системи“ ЕАД информация за

реално полетите площи, вида на земеделските култури, съответните норми на водопотребление и доставената вода за напояване през 2019 г. Информацията е представена в табличен вид в Констативен протокол № СЛ 183/21.05.2021 г. и съответства по съдържание на предоставената от дружество с писмо изх. № РД-02-589/25.08.2020 г. /л. 122,123/. При това положение правилно е приложен утежняващият коефициент по чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата. Неговият избор се налага от безспорната между страните информация за общо отнетото количество повърхностни води спрямо използваното от жалбоподателя за напояване на съответните култури. Обратен извод не следва от приетата по делото съдебна експертиза, т.к. вещото лице неправилно съпоставя общо отнетото през отчетната 2019 г. количество вода /отнет годишен обем/ - 31 510 000 куб.м., спрямо одобрения с разрешителното на министъра на околната среда и водите лимит на ползваната вода съгласно - 66 250 000 куб.м. Този подход не съответства на начина на изчисляване на дължимата такса за водовземане и правилата за определяне на коефициента по чл. 12, ал. 3 от Тарифата – при съпоставка на общо отнетият обем вода и използваният такъв за напояване, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, за съответните култури.

За периода 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г. е установено, че разрешеното и използвано количество повърхностни води от яз. Жребчево е в размер на 61 784 000 куб. м., което надвишава с 18 824 742 куб.м декларираното от жалбоподателя количество за напояване 42 959 258 куб.м. Спрямо реално установеното за напояване на зърнените култури количество превишението е с 57 393 000 куб.м.

Следва да се посочи, че при избора на коефициент по чл. 12, ал. 3 от Тарифата органът е ползвал данните, предоставени от самия жалбоподател. Т.е. не е налице спор относно общо отнетите и действително ползваните от жалбоподателя количества за напояване на зърнените култури. Съпоставянето им налага извод, че единичният размер на таксата за водовземане за съответния период следва да умножи с коефициент 1,3, при което за 2019 г. дължимата такса е в размер на 58 321,90 лв. (34 510 куб.м x 0,0013 x 1,3), а за 2020 г. – 104 414,96 лв. (61 784 000 куб.м x0,0013 x 1,3), ведно със съответните лихви за забава. Тезата в жалбата за приложимост на благоприятния за дружеството коефициент от 0,7 съгласно чл. 12, ал. 3, т. 1 от Тарифата не намира своята нормативна подкрепа.

В обобщение съдът намира издаденият АУПДВ за законосъобразен, а жалбата срещу него за неоснователна и недоказана.

С оглед изхода на спора ответникът има право на разноски, но такива не са претендирани, поради което не следва да бъдат присъждани.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК Административен съд – София-град, III отделение, 75 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Напоителни системи“ ЕАД срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 47/16.05.2022 г. на директора на Б. дирекция „И. район“ към Министерството на околната среда и водите.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението до страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК

СЪДИЯ: